Oaspeți la Operă sau Cellia Costea super-star

(Costin Popa – 8 aprilie 2012)

Strategia de diversificare a distribuțiilor primei scene lirice naționale continuă să se manifeste în chip interesant. În afara debuturilor, a invitării tinerilor cântăreți, oaspeți din țară și străinătate sunt destul de des prezenți pe afișe. Se simte la Opera bucureșteană, așa cum punctam mai demult în aceste pagini, preocuparea pentru constituirea unui ansamblu solid, care să nu pericliteze programarea unor titluri inițial deficitare în acoperirea unor roluri. În acest demers, artiștii străini nu pot fi excluși și, fie-mi iertată comparația naivă, trupa bucureșteană ar trebui să ajungă în genul echipelor de fotbal. Deja doi mexicani și un sud-coreean, toți tenori, sunt stabilizați în Capitală și cântă roluri mai mari sau mai mici. Îi numesc pe Hector Lopez și José Manuel Chu, ca și pe James Lee, acesta din urmă proaspăt câștigător al Concursului Internațional de Canto „Maeștrii Artei Lirice – Valentin Teodorian” și cu serioase perspective pentru intrarea în roluri majore.

În privința vizitelor artiștilor români care activează în străinătate, semnele sunt încă timide. Totuși încurajatoare. În afara basului Marcel Roșca, a sopranei Cellia Costea, programul ultimei perioade a stagiunii a anunțat și prezența tinerei mezzosoprane Roxana Constantinescu, deja cu notabile succese în Europa și Statele Unite ale Americii. Sperăm în continuare...

Marcel Roșca

„Mefistofele” de Arrigo Boito stă în puternica personalitate a interpretului rolului titular. Privit din acest unghi, este un opus similar cu „Lakmé”, „Otello”, „Falstaff”, „Gianni Schicchi”, „Boris Godunov” sau „Oedipe”. Forța și sarcasmul, subtilitățile și insinuările, dominația înfricoșătoare asupra sonorităților ample ale orchestrei și corului printr-un ambitus vocal complet și puternic rezonant, jocul scenic de intensă implicare și amplitudine sunt doar câteva virtuți pe care basul interpret trebuie să le posede cu soliditate.

Multe dintre ele au fost demonstrate de Marcel Roșca, la prima sa prezență în rol la București. A cântat cu sunet luxos, penetrant și autoritar, cu rostire pregnant articulată, a fost expresiv în declamații. Așa a început spectacolul, în celebra „Ave Signor” din Prolog, așa a continuat cu „Ecco il mondo” din actul secund (încheiat cu un prelung Fa acut, pe țesătura vocală autentică a partiturii, deseori evitată și înlocuită cu o alternativă, ce-i drept, propusă tot de Boito), așa a terminat rolul, somptuos și incisiv. Poate doar aria „Son lo Spirito che nega” din primul act și duetul cu Faust „Strano figlio del Caos”, ce-i urmează, au sunat mai estompat, mai moale și impersonal. Aproape septuagenar, Marcel Roșca a fost bine în rol și anii se simt doar într-un vibrato al glasului ce se insinuează pe alocuri, îndeosebi la sunetele „ținute”, lungi.

Parteneri, sub bagheta tânărului Tiberiu Soare, i-au fost soprana Madeleine Pascu (în dublă ipostază, Margherita și Elena), tenorul José Manuel Chu (Faust), mezzosoprana Adriana Alexandru (Marta și Pantalis), tenorul Valentin Racoveanu (Wagner și Nereo).

O scurtă observație despre producția asupra căreia m-am aplecat în repetate rânduri... Fumul produs în spectacol de zgomotoasele (!) generatoare abundă și inundă scena, fosa și o bună parte din sală, traiectoria lui fiind evident imposibil de controlat în chip natural. Corul, soliștii, instrumentiștii, publicul sunt vizibil deranjați. Nu discut aici opțiunea regizorală. Este un element de atmosferă des uzitat în multe mizanscene, în toate teatrele. Numai că ele dispun de un sistem de absorbție care îl dirijează în așa fel încât să nu devină un impediment. O asemenea instalație ar trebui achiziționată și de Opera Națională. Altminteri...

Stefano La Colla...

...s-a aflat pentru a doua oară în acest an pe scena din Splai. Și tot ca Radamès din „Aida". Fără îndoială, este o voce bună, completă, sonoră și incisivă, cântă cu siguranță și ușurință. Per ansamblu rezolvă rolul și reprezintă o soluție pentru afișul bucureștean. Câteva din notele de Si bemol, baza acutelor partiturii verdiene de tenor, au fost exemplare, cel puțin din punct de vedere al volumului de sunet, coroborat cu consistența lui.

Mă refer la frazele „...il ciel de'nostri amori" (duetul cu Aida din actul al III-lea, deși indicația „dolce" înscrisă de compozitor a rămas neonorată), „...e vuoi ch'io viva?" (duetul cu Amneris din actul ultim), ca și la cele din duetul final cu Aida, totuși depărtate de nuanța cerută, „dolcissimo". Alte Si bemol-uri au suferit. În aria „Celeste Aida", cele două pe desenele „Ergerti un trono" au fost prea scurte iar finalul „...un trono vicino al sol" a avut o evoluție cel puțin ciudată: după un atac drept și nevibrat, în cele din urmă sunetul a luat o spectaculoasă amploare. Liniaritatea prin lipsa vibrației firești a fost neplăcută și la dificila frază ascendent acută „...su noi gli astri brilleranno" (duetul cu Aida din actul al III-lea). Am detaliat poate mai mult decât era necesar, tocmai pentru a sublinia inegalitățile italianului.

Interpretativ, tenorul nu a depășit o anume rigiditate, o anume lipsă de expresivitate și a părut că sentimentele nu-l animă, nu-l mișcă (aria „Celeste Aida" și duetul final). Poate doar eroismul generalului egiptean a fost servit cu energie, în actul al III-lea.

Și apoi, signor La Colla, ca nativ și rezident în peninsulă, ca profesionist, cum ai putut uita vorbele esențiale „Sovra una terra estrania teco fuggir dovrei!" (actul al III-lea) și ai bălmăjit altele, neinteligibile?

Gândul îmi zboară către marii noștri interpreți ai lui Radamès, Dinu Bădescu, Ludovic Spiess, Ion Buzea... Ce departe suntem...

În spectacol, sub conducerea dirijorului Iurie Florea, au mai fost distribuiți în rolurile principale soprana Mariana Colpoș (Aida), mezzosoprana Aura Twarowska (Amneris), baritonul Ștefan Ignat (Amonasro), basul Pompeiu Hărășteanu (Ramfis).

Seara bucureșteană a fost dedicată mezzosopranei Venera Rogozea, 99 de ani, decana de vârstă a cântăreților români de operă.

Cellia Costea și Rubens Pelizzari

După ce a interpretat-o la București pe Mimì din „Boema”, acum circa un an, Cellia Costea a ținut să părăsească partiturile lirice și să abordeze un rol arhetipal, spint, cu majoră implicare dramatică, Floria Tosca. Este foarte complicat ca demersul să-i reușească pe de-a-ntregul, date fiind darurile native de extracție lirică, dar splendida profesionistă care este Cellia Costea a reușit să survoleze eficient capcanele scriiturii pucciniene, profitând de prospețimea vocii și de minuțioasa pregătire tehnică și stilistică.

Toate detaliile, accentele, intențiile au fost la locurile lor, artista nu a aproximat nimic, nu a făcut rabat de la nimic. Un studiu adânc al interpretărilor marilor maeștri a respirat din fiecare măsură. Sigur, au existat momente pe care le-aş fi dorit mai pregnant exprimate din unghi dramaturgic vocal și impresia generală a rămas impregnată de lirismul venit din culoarea de glas. Însă o culoare fastuoasă, ce abundă în fermecătoare armonice nobile. Una dintre cele mai frumoase și calitative voci care s-au auzit la București!

Secvența de vârf a fost celebra arie „Vissi d’arte”, realizată absolut impecabil, memorabil și cu profunde rezonanțe în timp, atât în trecutul de decenii al interpretării rolului pe prima scenă națională de operă, cât și pentru viitorul imediat, care a smuls ovații și cereri de bis. Cellia Costea a cântat sensibil, cu frazare frumoasă și inflexiuni emoționante, cu nuanțe și subtilități la tot pasul. Faimosul diminuendo din finalul ariei a fost fără reproș. O clipă de visare și totodată de rugă ferventă, însuflețită. Un model.

Tot un... model, dar de „malcanto” a fost prestația tenorului Rubens Pelizzari, Mario Cavaradossi. Fără glumă, ar putea fi dat de exemplu unor studenți care trebuie să afle pe viu, și ce sunt instabilitățile de sunet, și emisia „strânsă”, chinuită, și lipsa de omogenitate, și detimbrările, și notele lăbărțate, și cele cu neplăcută rezonanță nazală sau plasate insonor, în afara proiecției optime („La vita mi costasse” din primul act) și micile clacări (duetul cu Tosca din actul al III-lea), și frazarea neglijentă. Poate că italianul era contaminat de vreo viroză de primăvară, situație în care părea firesc ca publicul să fie avertizat înainte de spectacol. La activ, rețin totuși unele sunete bine impostate în registrul acut, La diez în „Vittoria! Vittoria” (actul secund) sau La natural în fraza „E non ho amato mai tanto la vita” din aria „E lucevan le stelle” (ultimul act). Mult prea puțin!

Dacă Cellia Costea va fi oricând binevenită pe scena Operei Naționale București, nu același lucru l-aş gândi despre dl Pelizzari.

Scarpia a fost întrupat de baritonul Ionuț Pascu. Din distribuție au mai făcut parte Paul Basacopol (Sacristanul), Ștefan Schuller (Angelotti), Valentin Racoveanu (Spoletta), Daniel Filipescu (Sciarrone). Nu o uit pe mezzosoprana Antonela Bârnat (Păstorul). În fosă, dirijorul Tiberiu Soare.

Nu mi-am propus în aceste notații decât să mă refer la unele prezențe de oaspeți. Totuși nu pot să nu mă simt contrariat de incertitudinile orchestrei în spectacolul „Tosca”. Pur și simplu, nu înțeleg

rațiunea, întrucât instrumentiștii Operei Naționale și-au dovedit calitatea de atâtea ori. Ce se întâmplă?